

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: *FRP/383/2013/Pan.*

A Független Rendészeti Panasztestület

332/2013. (XI. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹2013. május 21-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. november 13-án – dr. Kozma Ákos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a H. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2013. május 21-én, elektronikus úton terjesztette elő panaszbeadványát, amelyben egy vele szemben 2013. május 15-én foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést kifogásolt.

A panaszos előadta, hogy 2013. május 15-én 21 óra 20 perc körüli időben öt T. község külterületén, a H. úton megállították igazoltatás céljából. Miután tételesen ellenőrizték a gépjármű és a panaszos személyes iratait, megkezdődött az autó műszaki ellenőrzése. Az intézkedő rendőr közölte, hogy kopott az egyik hátsó gumi. A panaszos előadása szerint először még örült is, mert rendelkezett tartalék gumiabronccsal, azonban a rendőr később közölte, hogy a panaszost megbírságolja, forgalmi engedélyét pedig bevonja. A panaszos

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

jelezte a rendőrnek, hogy 1 km-re lakik az intézkedés helyszínétől, és azonnal ki tudja cserélni a kereket, illetve a gumit, mert a tartalék gumik felnín vannak. Kérdésére, hogy mi a teendője, a rendőr csak annyit válaszolt, hogy azt majd az okmányirodában megmondják. Eközben a másik rendőr átment az út túloldalára, és egy másik gépjármű vezetőjét igazoltatta, akit egyébként szintén megbírságolták. A panaszos az intézkedéssel kapcsolatban az alábbi kifogással él.

A panaszos sérelmezte, hogy később az okmányiroda tudomására hozta, hogy a 20.000 forintos helyszíni bírságon felül újra kell műszakiztatni az egyébként még további másfél évig érvényes műszaki engedéllyel rendelkező autót, a forgalmi pediget pedig ki kell cserélni, tehát adminisztrációs költségek is felmerülnek. A panaszosnak az intézkedés összességében kb. 50.000 forintjába kerül. A panaszos sérelmezte továbbá, hogy az intézkedés alatt a rendőrök sapkát nem viseltek, napszaknak megfelelően nem köszöntek. A rendőr a panaszos többszöri kérése ellenére sem adott felvilágosítást arról, hogy mi fog történni a későbbiekben, illetve mik a teendői. Az autó a panaszos korlátozott mozgásképeségű felesége tulajdona, és azzal járnak rendszeres kezelésre. A jármű beszerzésére támogatást is kaptak, ami az aránytalan intézkedésnek köszönhetően akár hónapokig is használhatatlan lesz. A panaszos tudomása szerint a rendőri intézkedés közben a rendőröknek egymást biztosítaniuk kellene, azonban ezt nem tették meg – ezt véleménye szerint az is bizonyítja, hogy egy időpontban két különböző autót is megbírságoltak ugyanazon a helyszínen. A panaszos aránytalannak tartja, hogy a gépkocsi gumikopásáért többszörös büntetés is járjon. Ezzel összefüggésben előadta, hogy 71 éves elmúlt, felesége és saját nyugdíja együtt kb. 100 000 forint, ezért a bírság megfizetése szinte teljesíthetetlen. A helyszíni bírságról készült tájékoztató illetve a feladóvevény adatai alapján a bírságoló rendőrök a H. városi Rendőrkapitányság tagjai – a panaszos nem érti, hogy vajon mi indokolja, hogy 40 kilométerről érkezzenek járőrök T. községbe, miközben a H. városi Rendőrkapitányság mindössze 15 kilométerre található. Véleménye szerint ez költségpazarlás. A panaszos beadványa végén megjegyezte, hogy az autóban egyébként négyen utaztak, de az egyik utas a fia volt, a másik két fő pedig falubeli, ezért „elfogultnak tartja őket”, és tanúkénti meghallgatásukat nem javasolja. A panaszos véleménye szerint empátia, megértés az intézkedő rendőrben „nulla volt”, és „szinte látszott rajta”, hogy élvezzi a panaszos számára megalázó helyzetet.

2) Az előadó testületi tag 2013. május 27-én küldött tájékoztató levelet a panaszos részére, melyben felhívta őt elektronikus úton megküldött beadványának aláírásával való megerősítésére, tájékoztatta őt a Testület hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezésekről, illetve jelezte a beadvány pontosításának szükségességét.

A panaszos 2013. június 3-án adta postára beadványának saját kezű aláírásával ellátott pontosítását. A beadványban a panaszos kifejtette, hogy a rendőri intézkedés célja egyértelműen a bírságolás volt, nem pedig az egyén segítése a helyes viselkedési normák és egyéb szabályok betartására. A panaszos szerint ezt bizonyítja, hogy hiába jelezte a rendőrnek, hogy egy teljesen új készlet gumival és felnível rendelkezik, melyet be tud mutatni 1 kilométerre a helyszínről, a rendőr többszöri kérése ellenére sem reagált. Az intézkedés során a rendőr „némának tette magát”, csak „addig terjedt ki szószaporulata”, amíg közölte, hogy megbírságolja. Annak ellenére, hogy tudatában volt annak, hogy bírságok sorozatát zúdítja a panaszosra (helyszíni bírság: 20 000 forint, műszaki vizsga: 22 000 forint, szervizdíj: 20 000 forint, „egyéb járulékos költség: kb. 10 000 forint, tehát összesen több mint 70 000 forint), nem engedte, hogy bemutassa az újszerű állapotban lévő gumikat és felniket. A rendőr tudta, hogy a panaszos az autóval általában mozgásában korlátozott feleségét szállítja, illetve

a helyszínen nem közölte további teendőit, a panaszos csak sorozatos utánajárással, telefonálással, illetve okmányirodába történő utazással tudta meg, mit kell tennie.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) 2013. július 2-án kelt, az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálat Vezetőjének címzett levelében a H. városi Rendőrkapitányság vezetője a következőket jelentette.

A panaszost 2013. május 15-én 21 óra 35 perckor vonták közlekedésrendészeti intézkedés alá a T. községi H. út 2. szám előtti útszakaszon. Az intézkedő r. főőrzsászlóst és r. őrnagyot a lakosság szubjektív biztonságérzetét növelő dél-H. városi megerősítő szolgálatra vezényelték ki, mindketten a H. városi Rendőrkapitányság állományaiba tartoztak.

A szolgálat ellátása során mindketten az utasításban megfelelően bevetési öltözetben, láthatósági mellényben, valamint pilotka sapkában látták el szolgálatukat. Jelentésükben leírják, hogy az ellenőrzés megkezdésekor a napszaknak megfelelően köszöntek, majd közölték a panaszossal, hogy közúti járműellenőrzést fognak végrehajtani. A r. főőrzsászlós az intézkedést megkezdte, miközben őt a r. őrnagy a szabályzatban leírt biztosítási háromszög alakzatban biztosította.

A panaszos a közlést tudomásul vette, átadta a személyi igazolványát, vezetői engedélyét, valamint a gépkocsi forgalmi engedélyét. Az okmányok ellenőrzését követően a gépkocsi műszaki állapotát is szemrevételezték, melynek során megállapítást nyert, hogy a gépkocsi jobb hátsó tengelyén a gumiabroncs futófelülete oly mértékben le volt kopva, hogy az nem felelt meg a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet 36. § (4) bekezdésének a) pontjában megjelölt profilmélységnek. Lényegében azt mérni nem lehetett.

A szabálysértés megállapításáig a panaszos higgadt, nyugodt viselkedést tanúsított. A rendőrök a kopott gumiabroncsot megmutatták a gépkocsi vezetőjének, aki ezt követően az intézkedő rendőr azon kérdésére, hogy elismeri-e a szabálysértés tényét, úgy nyilatkozott, hogy igen. Ezt követően a panaszost tájékoztatták arról, hogy vele szemben 20 000 forint helyszíni bírságot szabnak ki. A bírságot a panaszos elfogadta, de ekkor már felemelte a hangját és agresszívan fenyegetőzött, hogy fia r. alezredes a B. városi Rendőr-főkapitányságon, és majd el fogja intézni, amiért mert vele szemben intézkedni a rendőr. A panaszos a nyomaték kedvéért még egy rendőrségi névjegykártyát is elővett. A panaszos fenyegetésében nem említette az alezredes nevét, illetve a névjegykártya sem volt olvasható, így további intézkedést ezzel kapcsolatban a rendőrök nem fogantatosítottak. Ezt követően az intézkedés alá vont személyt és gépjárművét a központi nyilvántartón keresztül ellenőrizték. Ezek után kitöltötték a helyszíni bírságról szóló nyomtatványt, valamint a bevonót, mely igazolja a forgalmi engedély elvételét. A bevonóval a panaszos legrövidebb úton telephelyéig közlekedhetett gépjárművével.

A forgalmi engedély bevonásának jogalapja az iratok szerint a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 5. § (1) bekezdésének b) pontja², valamint a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rend. 96. § (1) bekezdésének c) pontja volt.

A helyszíni bírságot, valamint a bevonót a panaszos aláírta, illetve átvette az intézkedő rendőrtől, akit őt egyben tájékoztatta a bírság befizetéséről, illetve azon összeg közérdekű munkára történő átváltásának lehetőségéről. Ezen felül tájékoztatást adott az elvett forgalmi engedély lakhely szerint illetékes okmányirodába való megküldéséről. A panaszos az intézkedés közben közölte a rendőrrel, hogy ne vegye el a forgalmi engedélyt, mert fia ki fogja készíteni, illetve hozzátette, hogy le fogja a gumibroncsot cserélni. Az intézkedés befejezését követően a rendőrök úgy köszöntek el a panaszostól, hogy „viszontlátásra”.

Az intézkedés befejezését kb. 20 perccel követően a panaszos visszatért az intézkedés helyszínére, és közölte, hogy a gumibroncsot lecserélte, ezért adják vissza neki a forgalmi. A járőrvezető közölte, hogy a forgalmi engedélyt nem adja vissza, mert azt a lakhely szerint illetékes okmányirodának megküldi.

2) Az intézkedő r. főőrzsászlós 2013. június 26-án készített jelentést a történetekről. A r. főőrzsászlós 2013. május 15-én 16 óra 00 perctől 16-án 04 óra 00 percig hajtott végre fokozott ellenőrzést a H. városi Rendőrkapitányság területén a 10000-2584/2013. H. Megyei Rendőr-főkapitányi utasítás alapján járőrtársával. Az ellenőrzés során, az útirányterv alapján T. község területén is látott el szolgálatot. A szolgálatellenőrzés során járőrözést, illetve álló ellenőrzést hajtott végre.

Az utasításnak megfelelően társával együtt bevetési öltözetben, láthatósági mellényben látták el a szolgálatot. A szolgálat ellátása során a láthatósági mellény és a sapka is rajtuk volt.

A r. főőrzsászlós az ellenőrzés során a T. városi H. út 2. szám alatti útszakaszon 21 óra 35 perckor fehér fényű lámpa körbeforgatásával állj jelzést egy T. község irányából közeledő személyautónak. Az ellenőrzést a r. főőrzsászlós hajtotta végre, mint járőrvezető, és a r. őrnagy mint járőrtársa biztosította az intézkedést. Az ellenőrzés során a r. főőrzsászlós a személygépkocsi hátsó ajtajának magasságában a gépkocsitól két-három lépés távolságra állt, míg a r. őrnagy a gépkocsi előtt tőle 5-6 lépésre állt a biztonsági háromszög felvétele után.

Miután a személygépkocsi megállt, és a rendőrök felvették a biztonsági háromszöget, a gépkocsi vezetője letekerte az ablakot. A r. főőrzsászlós az intézkedés megkezdése előtt a napszaknak megfelelően jó estéttel köszönt, majd közölte, hogy miért fog a panaszossal szemben intézkedni. A gépjármű vezetője a közlést tudomásul vette, és átadta személyi igazolványát, vezetői engedélyét és a gépkocsi forgalmi engedélyét. Az iratok átvétele után a r. főőrzsászlós megállapította a gépjármű vezetőjének személyazonosító adatait. Ellenőrzés során a gépjármű műszaki állapotát szemrevételezve megállapította, hogy a személygépkocsi jobb hátsó tengelyén a gumibroncs futófelülete oly mértékig le volt kopva, hogy azon

² A helyes hivatkozás feltehetőleg inkább a Kresz 5. § (1) bekezdésének c) pontja. Az 5. § (1) bekezdés c) pontja szerint a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, amelynek műszaki-, biztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek.

profilmélységet mérni egyáltalán nem lehetett. A szabálysértés megállapításáig a gépjármű vezetője higgadtan, nyugodtan viselkedett. Mivel a r. főörzsászlós szabálysértést észlelt, kérte a gépjármű vezetőjét, hogy jöjjön a gépjármű hátuljához. Ott a r. főörzsászlós megmutatta neki a kopott gumiabroncsot, és megkérdezte, hogy elismeri-e a szabálysértés tényét. A gépjármű vezetője a szabálysértés tényét elismerte, ezért a r. főörzsászlós vele közölte, hogy helyszíni bírságot szab ki a szabálysértés elkövetéséért. A panaszos a kiszabott helyszíni bírságot elfogadta, de a hangját felemelte, és agresszíven fenyegetőzni kezdett. A panaszos közölte a r. főörzsászlóssal, hogy fia r. alezredes a B. városi Rendőr-főkapitányságon, és majd el fogja őt intézni, amiért intézkedni mert vele szemben. A panaszos a nyomaték kedvéért egy rendőrségi névjegykártyát is mutatott. A r. főörzsászlós a panaszossal közölte, hogy az eljárást akkor is lefolytatja vele szemben a kopott gumiabroncs miatt. Az intézkedés alá vont személyt és a gépjárművet a központi nyilvántartóban leellenőrizte. Az ellenőrzés után a helyszíni bírságról, majd a forgalmi engedély bevonásáról szóló nyomtatványt kitöltötte. A forgalmi engedélyt a r. főörzsászlós azért vette el a helyszínen, mert a gépjármű nem felelt meg a KRESZ 5. § (1) bekezdése b) pontjának. A forgalmi engedély bevonására a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 84. § (1) bekezdés c) pontja alapján³ is sor került, mivel a gépjármű további közlekedése közvetlen balesetveszéllyel járt. A r. főörzsászlós a helyszíni bírságot és a bevonót aláíratta a panaszossal, majd átadta a gépjármű vezetőjének. A r. főörzsászlós tájékoztatta az intézkedés alá vont személyt a helyszíni bírság befizetésének, vagy közérdekű munkára, illetve elzárásra történő átváltásának lehetőségeire nézve. A r. főörzsászlós azt is a panaszos tudomására hozta, hogy az elvett forgalmi engedélyt a lakóhely szerinti okmányirodának fogják megküldeni, és onnan fog tájékoztatást kapni arra vonatkozóan, hogy miként fogja azt visszakapni. A r. főörzsászlós a panaszost tájékoztatta, hogy az abroncsot le kell cserélni, és azt be kell majd mutatni, de ő azt nem tudja megmondani, hogy hol és mikor, mert azt majd az okmányiroda fogja közölni határozatában. A panaszos az intézkedés során felszólította a r. főörzsászlóst, hogy ne vegye el a forgalmi engedélyt, mert ellenkező esetben fia ki fogja készíteni. A panaszos azt is jelezte, hogy ki fogja majd cserélni a gumiabroncsot. A r. főörzsászlós a panaszosnak átadta a bírságszelvényt, a csekket, az átvételi elismervényt, valamint személyi iratait, majd elköszönt tőle. A gumiabroncsról fényképfelvétel készült.

Az intézkedést kb. 20 perccel követően a panaszos visszajött, és közölte a r. főörzsászlóssal, hogy adja neki vissza a forgalmi engedélyt, mert lecserélte az abroncsot. A r. főörzsászlós a panaszost tájékoztatta, hogy a forgalmi engedélyt nem fogja visszaadni, hanem azt megküldi az illetékes okmányirodának. Mivel a r. főörzsászlós a forgalmi engedélyt nem kapta vissza, artikulálatlan hangon kiabált és fenyegetőzött.

A r. főörzsászlós jelentésében beszámolt róla, hogy a panaszossal rendőri pályafutása alatt még nem találkozott, így arra vonatkozóan, hogy milyen egészségügyi körülményei vannak, információval nem rendelkezett. A r. főörzsászlós a panaszossal szemben ugyanúgy intézkedett, mint bármely állampolgárral szemben, őt nem különböztette meg hátrányosan, de nem is részesítette előnyben. A vele szemben lefolytatott intézkedést a törvényben leírtaknak megfelelően hajtotta végre. A r. főörzsászlós véleménye szerint a törvény nem ad

---

³ A Testület szükségesnek látja megjegyezni, hogy a fenti BM rendelet 2012. január 1-je óta nem hatályos, helyébe a korábban már szintén hivatkozott, a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet lépett.

lehetőséget arra, hogy ha valaki a szabálysértés elkövetési helyszínéhez közel lakik, és szabálysértést otthonában elhárítja, annak utólag az elvett okmányt vissza kell adni. Arról, hogy a gépkocsin kopott az abroncs, tudomással kellett bírni a gépkocsi vezetőjének, mivel nem több tízezer kilométert vezetett folyamatosan, hogy az menet közben teljes mértékben le tudott volna kopni. A gépjármű vezetőjének elindulás előtt meg kell győződnie arról, hogy a gépjármű megfelelő műszaki feltételekkel bír – beleértve a gumiabroncsok állapotát.

Jelentése végén a r. főörzsászlós megismételte, hogy az öltözködési szabályokat, illetőleg a megfelelő biztosításra vonatkozó rendelkezéseket társával az intézkedés során mindvégig betartották.

3) Az intézkedés során szintén jelenlévő r. őrnagy 2013. július 2-án tett jelentést. A jelentés szerint a panaszos megállítása előtt a r. őrnagy éppen egy másik intézkedést fejezett be, melynek végrehajtása során járőrvezetője biztosította őt. Mivel már csak az iratokat kellett visszaadni, a járőrvezető mondta, hogy a közeledő járművet megállítja. A r. őrnagy az iratokat visszaadta és elkészült az intézkedés alá vonttól. A megállítást és a biztosítást részleteit a r. őrnagy társával egyezően írta le. Az ellenőrzést a r. főörzsászlós hajtotta végre, a r. őrnagy pedig őt biztosítási háromszöveget képezve biztosította. A r. főörzsászlós az intézkedés során a „B oszlop” mögötti részen állt, a r. őrnagy pedig a jármű bal első oldalánál helyezkedett el, hogy figyelemmel tudja kísérni az intézkedést.

A r. őrnagy megerősítette, hogy a járőrvezető az intézkedés során a szolgálati fellépés szabályait megtartotta – a jelentés szerint az igazoltatás rendben lezajlott. A r. őrnagy társával egyezően arról számolt be, hogy a jobb hátsó kerék gumiabroncsának kopása olyan nagy mértékű volt, hogy a futásminta nem is látszódott. Ezt a tényt a személygépkocsi vezetője is konstataálta, melyet követően feszülten, agresszíven kezdett viselkedni. A szabálysértés tényét és annak elkövetését elismerte. A panaszos fenyegetőzéséről jelentésében a r. őrnagy is beszámolt.

A r. őrnagy megemlítette, hogy a panaszosnak a következőket mondta: a szabálysértés elkövetése előtt kellett volna a gumiabroncsot lecserélni, mert az elkövetést követően már nem tehetnek kivételt senkivel sem, a szabálysértést szankcionálni kell – azt azonban nem részletezte, hogy ez milyen kontextusban, mire válaszul hangzott el. A r. őrnagy szintén beszámolt arról, hogy a panaszos az intézkedést kb. 20 perccel követően ismételtén visszament, kérve a forgalmi engedély visszaszolgáltatását. A r. őrnagy szintén rögzítette, hogy az intézkedés alá vont személyt nem ismeri, vele szemben még nem intézkedett, egészségügyi és családi helyzetéről nem bír információkkal, és ilyesmi az intézkedés során nem is került szóba. A r. őrnagy a panaszossal haragban vagy egyéb viszonyban nem áll.

4) A H. Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatának vezetője 2013. július 3-án kelt levelében az ORFK Ellenőrzési Szolgálat Központi Panaszirodájának vezetőjét arról tájékoztatta, hogy a panaszüggyel összefüggésben keletkezett iratokat mellékelten felterjesztette.

Ezen túlmenően közölte, hogy a H. városi Rendőrkapitányság munkatársainak a H. városi Rendőrkapitányság illetékességi területén történő szolgálatellátására „a H. városi Rendőrkapitányság illetve az F. városi Rendőrkapitányság illetékességi területét felölelő dél-H. térség közbiztonsági helyzetének megerősítésére” kiadott intézkedési tervben foglalt

feladatok végrehajtása érdekében került sor.

III.

1) A panaszos által előadott sérelmek kapcsán a Testületnek elsőként saját hatáskörét kellett vizsgálat alá vonnia.

A Rendőrségről szóló tv. 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek a IV-V. Fejezetben – a 46/A-46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alapvető jogát sértette, választása szerint

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.

A jogszabályhely alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag-, járműátvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos a rendőrök fent ismertetett közlekedésrendészeti intézkedését, a forgalmi engedélyének ennek keretében megtörtént helyszíni elvételét, tájékoztatáshoz való joga megsértését, valamint az intézkedés egyéb hiányosságait kifogásolta, amelyekre a Testület hatásköre a Rtv. 92 § (1) bekezdése alapján megállapítható.

A panaszos beadványában ugyanakkor hosszasan részletezte, hogy a bírságolás tényét, illetőleg a bírság összegét is méltánytalannak találja. Sérelmezte, hogy a rendőrök nem tekintettek el a bírságolástól, illetve a forgalmi engedély bevonásától annak ellenére sem, hogy ő a szabálytalanságot rövid időn belül korigálni tudta volna, és azt is kifejtette, hogy a bírság összege számára anyagi helyzete miatt aránytalan terhet jelent.

A Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos gépjárművének állapota valóban szabálysértést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panaszossal szemben kiszabott szabálysértési

bírságot felülbírálja, illetve értékelje, miért nem tekintettek el/ illetve egyáltalában eltekinthettek volna-e a rendőrök az eljárás lefolytatásától.

Hasonlóképpen, a forgalmi engedély elvétele kapcsán a Testület vizsgálatát az Rtv. 44. §-a alapján arra a kérdésre korlátozta, hogy bevonhatta-e a rendőr a helyszínen a forgalmi engedélyt, azzal kapcsolatban azonban nem folytatott le vizsgálatot, hogy hogyan és milyen körülmények között adhatta volna azt vissza – tekintettel arra, hogy az Rtv. 44. §-a kizárólag a forgalmi engedély helyszíni elvételéről rendelkezik.

Mivel az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint a Testület az Rtv. meghatározott fejezeteiben nevesített kötelezettség alapvető jogot sértő megszegése, rendőri intézkedés, annak elmulasztása, valamint kényszerítő eszközök alkalmazásával kapcsolatban folytathat vizsgálatot, hatáskör hiányában nem vizsgálta, milyen költségvetési vonzattal járt az a rendőrségi döntés, hogy a fokozott ellenőrzést nem az intézkedés helyszínéhez legközelebb eső rendőrkapitányság végezte el.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, VI. cikk (2) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez való jogát, XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogát, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

2) A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján tehát a Testület vizsgálta a közlekedésrendészeti intézkedés, illetőleg az igazoltatás jogszerűségét.

a) A rendőrség feladata az Rtv. 1. §-ának (1) bekezdése értelmében az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a határforgalom ellenőrzése, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv.-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Erre való tekintettel a Testület megállapította, hogy a rendőrök jogszerűen kezdeményeztek intézkedést a panaszossal szemben, így tisztességes eljáráshoz való jogát eljárásukkal nem sértették.

b) A panaszos igazoltatásával kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 25. §-a foglalkozik az igazoltatás részletszabályaival. A hivatkozott szakasz (1) bekezdése szerint az igazoltatás során a rendőr elkéri az igazoltatott személyazonosító igazolványát vagy egyéb, a személyazonosságot hitelt érdemlően igazoló okmányát. Ha az okmány valódisága vagy az igazoltatott személyazonossága kétséges, a rendőr ellenőrző kérdéseket tehet fel, felszólítja az igazoltatott személyt adatainak bemondására, a bemondott adatokat az okmánnyal összehasonlítja. Az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, valamint – szükség szerint – a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban vagy az okmánynyilvántartásban. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése előírja, hogy az igazoltatás során meg kell állapítani az igazoltatott személyazonosságát, és – akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják – az igazoltató lapon rögzíteni kell az igazoltatottnak az Rtv. 29. § (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.

A rendelkezésre álló adatok szerint a panaszost közlekedésrendészeti ellenőrzés során igazoltatták, melyre az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja egyértelműen lehetőséget ad.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy az igazoltatás jogszerű volt, így az a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát nem sértette.

Tekintettel arra, hogy az igazoltatás jogszerűségét már az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése is egyértelműen megalapozta, a Testület nem vizsgálta a jogalapot a fokozott ellenőrzés szempontjából, amelyre a rendőrkapitányságról a Testülethez érkezett iratok szintén hivatkoznak.

3) A Testület vizsgálata körébe vonta a forgalmi engedély elvételének jogszerűségét.

A kérdés eldöntéséhez az alábbi jogszabályi rendelkezések értelmezésére támaszkodott.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdés d) pontja szerint a rendőr, közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a helyszínen elveheti.

A rendőrség közlekedésrendészeti feladataira vonatkozó Rtv. szabályokat egyrészt a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. tv. (a továbbiakban: Kkt.) 44. §-a, másrészt a közúti járművek megvizsgálásáról szóló 5/1990 (IV.12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: ER) 14.§-a egészíti ki az ellenőrzés módjának meghatározásával.

A Kkt. 44. § (1) bekezdésének c) pontja úgy rendelkezik, hogy a közúti közlekedés ellenőrzésének ki kell terjednie a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek

üzemeltetésének szabályszerűségére, illetve a jármű üzemeltetésére vonatkozó előírások megtartására is, melybe beleértendő az adott tevékenységhez előírt okmányok, engedélyek, jelzések, felszerelések ellenőrzése is.

Az ER 14. §-ának (1) bekezdése szerint a járművek műszaki, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi állapotát, valamint a közúti forgalomban való részvételükhöz kapcsolódó előírások megtartását a közlekedési hatóság a közúti forgalomban közúti ellenőrzés keretében ellenőrzi. A (2) bekezdés a) pontja értelmében a közúti ellenőrzés során a közlekedési hatóság szemrevételezéssel és a rendelkezésére álló vizsgáló eszközökkel megvizsgálja a jármű és a jármű kötelező tartozékai közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi (a továbbiakban együtt: műszaki) megfelelőségére (műszaki ellenőrzés), vonatkozó – jogszabályban, továbbá a nemzetközi forgalomban közlekedő járműre nemzetközi egyezményben vagy megállapodásban foglalt – követelmények teljesítését. Szintén ezen szakasz (4) bekezdése szerint pedig, a közúti ellenőrzés során a közlekedési hatóság a járművet, továbbá a járműre és a jármű vezetőjére vonatkozó, valamint a jármű közúti forgalomban való részvételéhez, a tevékenység végzéséhez és a szállításhoz előírt okmányokat vizsgálja át. Ha az ellenőrzés során szabálysértés alapos gyanúja merül fel, a közlekedési hatóság az okmányokat bevonja és legkésőbb a következő munkanapon – szabálysértési eljárás kezdeményezésével – az eljárás lefolytatására jogosult hatóságnak megküldi.

A Testület hivatkozik továbbá a KRESZ 5. § (1) bekezdésének c) pontjára, amelynek értelmében a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, amelynek műszaki-, biztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek.

A közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet 36. § (4) bekezdésének a) pontja kimondja, hogy az (1)⁴bekezdésben említett járműveken csak olyan gumiabroncsot szabad használni, amelyen a futófelület mintázatának magassága a teljes felületen eléri az M1, N1, O1 és O2 kategóriájú járműveken a gumiabroncs átmérőjétől függetlenül az 1,6 mm-t.

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 96. § (1) bekezdésének c) pontja szerint pedig az ellenőrző hatósági személy az eljárása során a forgalmi engedélyt, illetve az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a helyszínen elveszi, ha a jármű közúti forgalomban való további részvétele közvetlen balesetveszéllyel jár és a járművel ennek ellenére közlekednek.

A H. városi Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése szerint a gépkocsi műszaki állapotának szemrevételezésekor megállapítást nyert, hogy a gépkocsi jobb hátsó tengelyén a gumiabroncs futófelülete oly mértékben le volt kopva, hogy az nem felelt meg a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM rendelet 36. § (4) bekezdésének a) pontjában megjelölt profilmélységnek. Lényegében azt mérni nem lehetett. A panaszos az intézkedő rendőr azon kérdésére, hogy elismeri-e a szabálysértés tényét, igennel felelt.

Az intézkedő r. főörzsászlós jelentésében szintén úgy fogalmazott, hogy ellenőrzése során a gépjármű műszaki állapotát szemrevételezve megállapította, hogy a személygépkocsi jobb

⁴ Gépjármű, mezőgazdasági vontató és a lassú jármű, valamint ezek pótkocsija.

hátsó tengelyén a gumibroncs futófelülete oly mértékig le volt kopva, hogy azon a profilmélységet mérni egyáltalán nem lehetett. A forgalmi engedélyt a r. főtörzsszáslós azért vette el a helyszínen, mert a gépjármű nem felelt meg a KRESZ 5. § (1) bekezdése b) pontjának, valamint azért is, mert a gépjármű további közlekedése közvetlen balesetveszéllyel járt.

Az Rtv. 44. § (2) bekezdésének d) pontja lehetőségként határozza meg, hogy a rendőr a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt) a helyszínen elvegye. Vannak azonban olyan esetek, ahol a rendőrnek nem csupán lehetősége, hanem kötelessége a forgalmi engedélyt a helyszínen bevonni: ilyen eset például a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 96. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott szituáció, amikor a jármű közúti forgalomban való további részvétele közvetlen balesetveszéllyel jár, és a járművel ennek ellenére közlekednek.

A Testületben a fent idézett jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével az a határozott meggyőződés alakult ki, hogy a panaszos gépjárműve forgalmi engedélyt a rendőrnek be kellett vonnia. A panaszbeadvány nem tartalmaz semmiféle utalást arra nézve, hogy a panaszos a gumik kopottságát vitatta volna, sőt, éppen ellenkezőleg: a panaszos azzal érvel, hogy a gumikat módja lett volna rövid időn belül kicserélni, tehát a szabálysértést elismerve arra hivatkozik, hogy a következményeket könnyedén el tudta volna hárítani.

A Testület álláspontja szerint – mivel a panaszos a szabálysértés tényét a helyszínen maga is elismerte – nem vitás, hogy gumibroncsa a futófelület kopottsága miatt nem felelt meg a vonatkozó rendeletben előírt kritériumoknak. A rendelet kifejezetten a balesetek megelőzése érdekében írja elő a minimális profilmélységet, hiszen ha a gépjármű például nedves úton a kopott gumik miatt „felfut” a vízre, irányíthatatlanná válhat, a gumibroncsok kopottsága pedig a fékezés hatékonyságát is ronthatja.

A KRESZ idézett 5. § (1) bekezdésének c) pontja alapján ilyen járművel a közúti közlekedésben egyáltalán nem szabad részt venni.

A Testület tehát megállapította, hogy az intézkedő rendőröknek a szabálysértés észlelésekor az irányadó kógens, eltérést nem engedő jogszabályi rendelkezések értelmében mindenképpen be kellett vonniuk a panaszos forgalmi engedélyt, így a panaszos tulajdonhoz való joga nem szenvedett sérelmet.

4) A Testület vizsgálta, milyen tájékoztatást kapott a panaszos további teendőivel kapcsolatban.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A panasz-kiegészítés megfogalmazása szerint az intézkedő rendőr „némának tette magát”, csak „addig terjedt ki szószaporulata”, amíg közölte, hogy megbírságolja a panaszost. A

panaszbeadvány a fenti kijelentést önmagában is árnyalva részletezi, hogy az intézkedő rendőr közölte, hogy kopott az egyik hátsó gumi, amely miatt azt is közölte, hogy a panaszost megbírságozza, forgalmi engedélyét pedig bevonja. A panaszos további teendőire vonatkozó kérdésére a rendőr csak annyit válaszolt, hogy az okmányirodában kap majd bővebb felvilágosítást. A panaszos ezzel kapcsolatban sérelmezte, hogy csak sorozatos utánajárással, telefonálással, illetve okmányirodába történő utazással tudta meg, mit kell tennie.

A rendőrkapitányságról érkezett iratok szerint a rendőrök a kopott gumiabroncsot megmutatták a panaszosnak, és nyilatkoztatták a szabálysértés tényének elismeréséről. Ezt követően a panaszost tájékoztatták arról, hogy vele szemben 20 000 forint helyszíni bírságot szabnak ki. A helyszíni bírságról szóló nyomtatványt, valamint a bevonót a panaszos aláírta, illetve átvette az intézkedő rendőrtől, akit őt egyben tájékoztatta a bírság befizetéséről, illetve azon összeg közérdekű munkára történő átváltásának lehetőségéről. Ezen felül tájékoztatást adott az elvett forgalmi engedély lakhely szerint illetékes okmányirodába való megküldéséről.

A r. főörzsászlós jelentésében a fentieket részletesen kifejtve rögzítette, hogy az intézkedés alá vont személyt tájékoztatta a helyszíni bírság befizetésének, vagy közérdekű munkára, illetve elzárásra történő átváltásának lehetőségeire nézve. A r. főörzsászlós azt is a panaszos tudomására hozta, hogy az elvett forgalmi engedélyt a lakóhely szerinti okmányirodának fogják megküldeni, és onnan fog tájékoztatást kapni arra vonatkozóan, hogy miként fogja azt visszakapni. A r. főörzsászlós a panaszost tájékoztatta, hogy az abroncsot le kell cserélni, és azt be kell majd mutatni, de ő azt nem tudja megmondani, hogy hol és mikor, mert azt az okmányiroda közli határozatában.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök és a panaszos előadása között lényegi ellentmondás nem mutatkozik azzal kapcsolatban, mi hangzott el tájékoztatásul. Beadványában maga a panaszos rögzíti, hogy elhangzott a bírságozás indoka, összege, valamint a forgalmi engedély bevonására vonatkozó tájékoztatást is megkapta. A panaszos szerint további teendőivel kapcsolatban a rendőr annyi közölt, hogy „azt majd az okmányirodában megmondják” – a Testület álláspontja szerint ez az a kijelentés, melynek kapcsán jelentésében a r. főörzsászlós rögzítette, hogy a forgalmi engedélyt a lakóhely szerint illetékes okmányirodának fogják megküldeni, és onnan fog tájékoztatást kapni arra vonatkozóan, hogy miként fogja azt visszakapni.

A Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőrök az Rtv. 24. §-a által előírt, feladatkörükbe tartozó felvilágosítást a panaszosnak megadták további teendőivel kapcsolatban. A panaszost a bírság kiszabásának és a forgalmi engedély bevonásának indokáról tájékoztatták, és azt is tudomására hozták, hogy ki tud felvilágosítást nyújtani további teendőiről. Tekintettel arra, hogy a panaszos forgalmi engedélyét az ER 14. §-ának (4) bekezdése alapján az eljárás lefolytatására jogosult hatóságnak (az okmányirodának) kellett megküldeni, a panaszosnak mindenképpen be kellett „utaznia” az okmányirodába, tehát a rendőr tájékoztatása akkor sem kímélte volna őt meg ettől, ha a későbbi – a konkrét rendőri intézkedéshez egyébként közvetlenül nem kapcsolódó – szabálysértési eljárás minden részletére kiterjedően tájékoztatja a panaszost.

A Testület a panaszos részére nyújtott tájékoztatást elégségesnek találta, ezért megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga ezzel összefüggésben nem szenvedett sérelmet.

5) A panaszos tudomása szerint a rendőri intézkedés közben a rendőröknek egymást biztosítaniuk kellene, azonban ezt nem tették meg – ezt véleménye szerint az is bizonyítja, hogy egy időpontban két különböző autót is megbírságotak ugyanazon a helyszínen.

Az intézkedő rendőrök a panaszos előadását egyértelműen cáfolva rögzítették, hogy az ellenőrzést a r. főtörzszászlós hajtotta végre, mint járőrvezető, és a r. őrnagy, mint járőrtársa biztosította az intézkedést. Az ellenőrzés során a r. főtörzszászlós a személygépkocsi hátsó ajtajának magasságában a gépkocsitól két-három lépés távolságra állt, míg a r. őrnagy a gépkocsi előtt tőle 5-6 lépésre állt a biztonsági háromszög felvétele után. A r. őrnagy jelentése úgy fogalmaz, hogy a r. főtörzszászlós az intézkedés során a „B oszlop” mögötti részen állt, a r. őrnagy pedig a jármű bal első oldalánál helyezkedett el, hogy figyelemmel tudja kísérni az intézkedést.

A Magyar Köztársaság Rendőrségének Járőr- és Őrszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 22/1997. (XI. 18.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőrszolgálati Szabályzat) II. fejezetének 29. pontja rögzíti, hogy az intézkedést általában a járőrvezető folytassa le, a járőrtárs közvetlen biztosítása mellett. A járőrtárs kísérje figyelemmel közvetlen környezetét, valamint az intézkedés alá vont személyt, legyen készen menekülés megakadályozására vagy támadás elhárítására.

A panaszos és a rendőrök elmondásai egymással a lehető legteljesebb ellentétben állnak abban a tekintetben, hogy biztosították-e egymást az intézkedő rendőrök. A Testület ugyanakkor szükségesnek látja felhívni a figyelmet, hogy a biztosításra vonatkozó előírások elsődlegesen nem az intézkedés alá vont személyek, hanem az intézkedést fogantató rendőrök biztonságát szolgálják. Így tehát, még ha az egymásnak ellentmondó előadások közül a panaszos állítása felel meg a valóságnak, a rendőrök egymás biztosításának elmulasztásával a panaszos alapvető jogait akkor sem veszélyeztették – kizárólag saját személyi biztonságukat, illetőleg azt a lehetőséget kockáztatták, hogy a panaszos esetleg kivonja magát a rendőrök intézkedés alól.

Mindezek alapján a Testületben az a meggyőződés alakult ki, hogy a biztosítás szabályainak esetleges megsértése semmiképpen sem okozhatta a panaszos alapvető jogainak sérelmét.

6) A sapka és a mellény viselésének állítólagos elmulasztásával kapcsolatban a Testület a következőket látja szükségesnek megjegyezni.

A kapitányságvezető tájékoztatása, illetve a rendőri jelentések szerint a rendőrök a rendőrség öltözködési szabályzatának megfelelő egyenruhát viseltek. A szolgálat ellátása során mindketten az utasításban megfelelően bevetési öltözetben, láthatósági mellényben, valamint pilotka sapkában látták el szolgálatukat.

A Magyar Köztársaság Rendőrsége Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 10/2010. (OT 6.) ORFK utasítás 2. számú melléklete tartalmazza a gyakorló öltözet alkalmazása esetén irányadó szabályokat. Az utasítás a régi típusú (szürke) gyakorló öltözet és az új típusú gyakorló öltözet – azaz bevetési egyenruházat – esetén egyaránt a következőket tartalmazza. Valamennyi változat, azaz valamennyi időszakban (nyáron, átmeneti időszakban és télen) és az utasításban foglalt valamennyi lehetséges változatnál kiegészül az öltözet a jó láthatóságot biztosító mellénnyel (08. mintájú jó láthatósági átvetővel), amelynek a viselése kötelező nappal és éjszaka közötti ellenőrzés, valamint közúton és közvetlenül az út mellett folytatott

egyéb tevékenység során (bel- és külterületen egyaránt). Az utasítás rendelkezései szerint tehát a bevetési ruházat viselése esetén bármely változatánál a jól láthatóságot biztosító mellényt kötelező jelleggel viselni kell a közúti ellenőrzés során nappal és éjszaka egyaránt.

Továbbá, figyelembe véve az intézkedés dátumát (2013. május 15-ét), amely az ún. nyári időszakra esik, az új típusú bevetési egyen ruházathoz előírt viselet a sötétkék szövetsapka (pilotka).

A Járőrszolgálati Szabályzat 27. pontja a fentieket annyival egészíti ki, hogy az egyenruhát viselő rendőr gépkocsiból kiszállva köteles sapkáját feltenni, ruházatát, felszerelését megvizsgálni.

Noha a rendőrök a panaszos elmondását cáfolták, így pedig nem volt igazolható, viseltek-e valójában sapkát a rendőrök, a *de minimis* (azaz az alapjogsértés megállapításához szükséges minimális érdeksérelemre vonatkozó) szabály alapján a Testület nem tekintette a sapka viselésének elmulasztását alapjogsérelem okozására alkalmas körülménynek.

A Testület így megállapította, hogy a sapka viselésének esetleges elmulasztásával összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát semmiféle sérelem nem érthette.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján szintén nem volt egyértelműen tisztázható, valójában volt-e a rendőrök jól láthatósági mellény, azonban mivel a mellény viselése kifejezetten a rendőr biztonságát szolgáló előírás, a Testület megállapította, hogy még ha nem is viselték a rendőrök, a panaszos alapvető jogait magatartásuk egyáltalában nem sértette.

7) A beadvány szerint az intézkedő rendőrök mellőzték a napszaknak megfelelő köszönést.

A Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) bekezdése szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.

A rendőrkapitányság által megküldött iratok a panaszos állítását egyértelműen cáfolva rögzítik, hogy az intézkedő r. főtörzssászlós a panaszosnak köszönt. Jelentése szerint, miután a személygépkocsi megállt, és a rendőrök felvették a biztonsági háromszöget, a gépkocsi vezetője letekerte az ablakot – a r. főtörzssászlós ekkor köszönt a napszaknak megfelelően, jó estéttel. A kapitányság dokumentációja szerint továbbá az intézkedő rendőrök a „vizontlátásra” fordulattal köszöntek el a panaszostól az intézkedés végeztével.

A *de minimis* (azaz az alapjogsértés megállapításához szükséges minimális érdeksérelemre vonatkozó) szabály alapján Testület több korábbi állásfoglalásában [lásd pl.: 77/2012. (II. 15.) számú állásfoglalás] is kifejtette már álláspontját, miszerint a napszaknak megfelelő köszönés, továbbá az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással elmaradása önmagában nem ad alapot a panaszos oldalán alapjogsértés megállapítására.

Így, noha a rendelkezésre álló adatok egymásnak ellent mondtak abban a tekintetben, köszöntek-e a rendőrök a panaszosnak, a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának megsértését nem állapította meg.

8) A panaszos véleménye szerint empátia, megértés az intézkedő rendőrben „nulla volt”, és „szinte látszott rajta”, hogy élvezzi a panaszos számára megalázó helyzetet.

A panaszbeadvány egészéből a Testület álláspontja szerint az tűnik ki, hogy a panaszos elsődlegesen azt várta volna el az intézkedő rendőröktől, hogy a szabálysértési bírságra és annak várható egyéb költségvonzataira tekintettel tegyék lehetővé, hogy a kerekeket azonnal kicserélje. A panaszos előadta, hogy mindössze 1 kilométerre lakott az intézkedés helyszínétől, így azonnal ki tudta volna cserélni a kereket, mivel a tartalék gumik felnin voltak. A panaszos szerint az intézkedő rendőr tudta, hogy az autóval általában mozgásában korlátozott feleséget szállítja.

Noha a panaszos beadványában azt sejteti, hogy még a bírság kiszabását, és a forgalmi engedély elvételét megelőzően jelezte, hogy a kerekeket azonnal ki tudja cserélni otthonában, a rendőrkapitányság által megküldött iratok nem erre engednek következtetni.

A rendőrkapitányságról érkezett iratok szerint a panaszos az intézkedés befejezését kb. 20 perccel követően tért vissza az intézkedés helyszínére, ahol közölte, hogy a gumiabroncsot lecserélte. A panaszos forgalmi engedélyét szeretne volna visszakapni. A járőrvezető a panaszost tájékoztatta, hogy a forgalmi engedélyt nem adja vissza, mert azt a lakhely szerint illetékes okmányirodának fogja megküldeni.

A r. főörzsászlós jelentésében arra is kitért, hogy a panaszossal rendőri pályafutása alatt még nem találkozott, így arra vonatkozóan, hogy milyen egészségügyi körülményei vannak, információval nem rendelkezett. A r. főörzsászlós a panaszossal szemben ugyanúgy intézkedett, mint bármely állampolgárral szemben, őt nem különböztette meg hátrányosan, de nem is részesítette előnyben. A vele szemben lefolytatott intézkedést a törvényben leírtaknak megfelelően hajtotta végre. A r. főörzsászlós véleménye szerint a törvény nem ad lehetőséget arra, hogy ha valaki a szabálysértés elkövetési helyszínéhez közel lakik, és szabálysértést otthonában elhárítja, annak utólag az elvett okmányt vissza kell adni. Arról, hogy a gépkocsin kopott az abroncs, tudomással kellett bírni a gépkocsi vezetőjének, mivel nem több tízezer kilométert vezetett folyamatosan, hogy az menet közben teljes mértékben le tudott volna kopni. A gépjármű vezetőjének elindulás előtt meg kell győződnie arról, hogy a gépjármű megfelelő műszaki feltételekkel bír – beleértve a gumiabroncsok állapotát.

A Testület ehelyütt ismételten emlékeztet arra, hogy korábban hatáskörét a forgalmi engedély helyszíni elvételére korlátozta, és elzárkózott azon kérdés érdemi vizsgálatától, hogy jogszerűen jártak-e el a rendőrök, amikor a forgalmi engedély okmányirodának való megküldése mellett döntöttek.

Ugyanakkor a Testület a panaszos által elvárt empátia kapcsán, az Rtv. korábban már hivatkozott 2. §-ának (1) bekezdését figyelembe véve szükségesnek látja felhívni a figyelmet arra, hogy az ER 14. §-ának (5) bekezdése igenis lehetőséget ad arra, hogy a szabálysértési eljárás kezdeményezésétől a közlekedési hatóság elálljon. Az ER idézett szakasza szerint „a

közlekedési hatóság a szabálysértési eljárás kezdeményezésétől elállhat és a helyszínen elvett okmányokat visszaadhatja, amennyiben a szabálysértési eljárás kezdeményezésére okot adó körülmény megszűnését – az okmányoknak a szabálysértési hatósághoz történő továbbítást megelőzően – igazolják”.

A rendőrségi iratok szerint a panaszos az intézkedést 20 perccel követően éppen a szabálysértési eljárás kezdeményezésére okot adó körülmény megszűnését kívánta igazolni – tény azonban, hogy az ER 14. §-ának (5) bekezdése csupán egy lehetőséget szabályoz, melynek alkalmazása az aktuális élethelyzet függvénye.

Mivel az intézkedés körülményeit a Testület nem tudta pontosan feltárni, és eszközök hiányában nem győződhetett meg arról, hogy a rendőrökön valóban látszott-e, „szinte élvezik” a helyzetet, a Testület nem juthatott más következtetésre, minthogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület a panaszbeadvány szabálysértési eljáráshoz kapcsolódó részei tekintetében saját hatáskörének hiányát mondta ki. Szintén hatáskörhiányt állapított meg a Testület arra nézve, hogy milyen költségvetési vonzattal járt az a rendőrségi döntés, hogy a rendőri intézkedést nem az intézkedés helyszínéhez legközelebb eső rendőrkapitányság végezte el.

A közlekedésrendészeti intézkedést illetően a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrök azt jogszerűen kezdeményezték, így a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát eljárásukkal nem sértették. A panaszos igazoltatását a Testület szintén jogszerűnek találta, és megállapította, hogy az a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő jogát nem sértette. Nem sértette továbbá a panaszos tulajdonhoz való jogát a forgalmi engedély bevonása sem. A Testület a panaszos részére nyújtott tájékoztatást elégségesnek találta, ezért megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga ezzel összefüggésben nem szenvedett sérelmet. A biztosítás szabályaival kapcsolatban a Testület meggyőződött róla, hogy azok esetleges megsértése semmiképpen sem okozhatta a panaszos alapvető jogainak sérelmét. A Testület álláspontja szerint továbbá a sapka viselésének esetleges elmulasztásával összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát semmiféle sérelem nem érthette, mivel a mellény viselése pedig kifejezetten a rendőr biztonságát szolgáló előírás, a Testület megállapította, hogy még ha nem is viselték a rendőrök, a panaszos alapvető jogait magatartásuk egyáltalában nem sértette. A Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a napszaknak megfelelő köszönés esetleges elmulasztása miatt nem látta indokoltnak megállapítani.

Tekintettel arra, hogy a Testület nem tudta pontosan feltárni, miképpen viselkedtek a rendőrök, az empátia hiányára nézve a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem volt megállapítható.

A Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az Rtv. 93. §. /2/ bekezdése alapján az intézkedést foganatosító szervek vezetőihez áttette.

Budapest, 2013. november 13.

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET